

"Bu dar fani dünya, insanın nihayetsiz emel ve arzularına kafi gelmez." cümlesini izah eder misiniz?

İnsan, mahiyetine ve mahiyetine yerleştirilmiş sayısız duygu ve cihazlara dikkatle baksa, bu dünya için değil ahiret ve beka için yaratıldığını ve her bir duygunun yüzünün ahirete müteveccih olduğunu kabul eder. Ve insanın hakikatinin bundan ibaret olduğunu idrak eder.

Mesela, kalpteki aşkı beka bu dünyaya sığmıyor. Kalp ebedi yaşamak arzu ettiği halde dünya geçici ve fanidir. Ya da kalbin o kadar çok emel ve arzuları vardır ki, bu dünyada binden birisine ulaşamıyor. Dünya marketi insanın fitrat ve duygu açlığını doyuramıyor.

Ruh, latif ve nurani bir varlıktır, dünyevi ve cismani kayıtlardan sıkılır ve bunalır. Ama ceset kafesinde kayıt ve prangalar içindedir. Demek ruhun mahiyeti de bu maddi dünyaya sığmıyor, daha nurani ve latif olan bir alemi talep ediyor. Ruhun o kadar çok incelikleri var ki hepsi dünya torbasını yırtıp başlarını çıkararak "*ebed ebed*" diye inliyor.

Yukarıda da özet olarak ifade ettiğimiz gibi, insanın duygu ve latifelerinin anatomisi bu dünya için olmadıklarını gayet zahir bir şekilde ortaya koyuyor. Tıpkı anne karnındaki bir çocuğun azalarını, anne karnında kullanamamasının kullanabileceği bir dünyaya işaret etmesi gibi...

Nasıl anne karnındaki bebeğin azaları dünyaya işaret ediyor ise aynı şekilde dünya da ahiret alemine nispetle anne karnı gibi dar ve sınırlı olduğu için, insanın latife ve duyguları ahiret alemine işaret ediyor denilebilir.

Dünya hayatı insan mahiyetine dar gelen bir elbise hükmündedir. Bu da insanın bu dünyaya ait olmadığını en büyük ispatıdır. İnsanın talep ve arzularının bitmemesi ahirete işaret eden küçük bir levhadır. Ama insanoğlu peygamberleri dinlemeyip kendi akıl ve hevasının peşinde gittiği için, ahirete bakan duygularını dünyanın gelip geçici işlerine sarf ediyor. Bu da o duyguları tatmin etmediği için ruhi sıkıntı ve azaplar başlıyor.

Özetle bu dünya, insanın nihayetsiz emel ve arzularına kafi gelmeyecek kadar dar ve fanidir.